

Vastine valitukseen Kuopion kaupungin ympäristöjohtajan päätöksestä

Viranomaislautakunta 18.09.2024 § 56
409/11.01.04/2024

Valmistelija

Ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1442

Kuopion kaupungin ympäristöjohtaja on antanut ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen 29.4.2024 § 39/2024 sipulikuorijätteen läjittämisasiassa tilalla 476-405-28-45, Lapinjärventie, Maaninka. Toiminnanharjoittaja on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus pyytää valituksesta Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vastinetta.

Toiminnasta, ympäristöjohtajan päätöksestä ja valituksesta

Lapinjärventien läheisyydessä olevalla tilalla on tehty sipulin aumakompostointia. Alueelle on tuotu sipulinkuorijätettä noin 2 000 tonnia vuodessa. Toiminnasta on vastannut aikaisemmin tilan edellinen omistaja ja viimeiset kaksi vuotta sipulia jalostava toiminnanharjoittaja. Kompostia on hoidettu kääntämällä se kaivinkoneella, mutta viimeisten vuosien aikana hoidossa on ollut puutteita. Pohjois-Savon ELY-keskus on suositellut lausunnossaan toiminnalle vaihtoehtoista käsittely-/lajityspaikkaa, koska läjitysalueelta voi syntyä valumia (ajoittaisia ravinnekuormituksia), jotka voivat vaikuttaa läheisen Natura-2000 suojelualueen (lintujärvi) tilaan. Toiminnanharjoittaja on todennut vastineessaan, että sipulin jalostuslaitoksen yhteyteen on suunnitteilla biokaasulaitos, jonka toiminta käynnistyisi vuosina 2025-2026. Siirtymäajalle tarvitaan sipulijätteelle läjityspaikkaa. Toiminnanharjoittajan mukaan vaaraa läjityspaikan ravinnevalumista ei ole. Läjityspaikassa oleva komposti levitetään viljelykierrossa oleville pelloille tulevien kasvukausien aikana.

Ympäristöjohtaja on ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisessa päätöksessä määrännyt, että sipulijätteen tuominen läjitysalueelle tulee lopettaa viimeistään 30.6.2024 mennessä. Määräyksessä on toimenpiteitä valumavesien hallinnasta ja hajuhaittojen torjunnasta.

Toiminnanharjoittaja toteaa valituksessaan, että päätöksen perusteena olleen tarkastuksen jälkeen valumariskit on ehkäisty ja hajuhaitat hallinnassa siten, että tilanne alueella on verrattavissa normaaliin karjatalouden harjoittamiseen. Toiminnanharjoittaja hyväksyy sipulijätteen läjittämistä koskevan viranhaltijapäätöksen muilta osin, mutta tarvitsee lisää aikaa päätöksen mukaisten toimien käytäntöön panemiseksi. Valitus ja siihen liittyvät asiakirjat ovat esityslistan oheisaineistona.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Siilinjärven kunnan viranomaislautakunta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena antaa Vaasan hallinto-oikeudelle seuraavan vastineen valitusasiaan liittyen:

Taustatietoja

Sipulin jalostustoiminnalla, josta läjitykseen mennyt sipulijäte syntyy, on Siilinjärven ympäristönsuojelulautakunnan 3.3.2011 antama ympäristölupa. Luvassa on annettu jätteiden käsittelystä lupamääräys, jonka mukaan toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava, kerättävä sekä varastoitava asianmukaisesti ja toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Sipulijätteiden osalta on erikseen määräys, jonka mukaan tilalla on oltava käytössä tiivispohjainen, katettu paikka sipulijätteen väliaikaiseen

varastointiin tai sipulijäte on toimitettava käsiteltäväksi muuhun asianmukaiseen paikkaan, joka on etukäteen ilmoitettava ympäristönsuojelulautakunnalle.

Toiminnanharjoittaja on käsitellyt sipulijätettä aikaisemmin aumaamalla sitä tuotantolaitoksen läheisyydessä ja tämän jälkeen levittämällä jätesipulit ja sipulin kuorintajätteen suoraan peltoon. Sipulijätteen lannoituskäyttöön liittyen kuorijätteen ravinnepitoisuuksia on selvitetty vuonna 2012. Ravinnemääritysten perusteella sipulinkuorimojäte sisältää kokonaistyyppä 0.09 kg /m³, kokonaisfosforia 0,16 kg/m³ ja kaliumia 0,87 kg/m³. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon 24.4.2012 POSELY/240/07.00/2012 mukaan ravinnepitoisuus vastaa viljan oljen ravinnepitoisuutta. Aikaisemmin peltolevitykseen sovellettiin nitraattiasetuksen (931/2000) määräyksiä lannan levittämisestä. Ympäristöministeriö antoi nitraattiasetuksen (1250/2014) soveltamisesta vuonna 2016 tulkintaohjeen, jonka mukaan asetusta ei sovelleta vanhoihin heinäpaaleihin, sipulinkuoriin, naatteihin tai muihin kasviperäisiin jätteisiin. Niistä on kuitenkin huolehdittava niin, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista. Tästä johtuen Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antoi peltolevitystä koskevan ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen vuonna 2016.

Sekä sipulin aumaamisesta että peltolevityksestä on aiheutunut hajuhaittoja. Hajuhaittoja on syntynyt erityisesti silloin kun auma on käsitelty (esim. kääntäminen) tai pellolle aumattua sipulijätettä on levitetty. Hajuhaittoja on ehkäisty aikaisemman aumaamisen aikana mm. peittämällä auma olkisilpulla. Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on selvittänyt jalostuslaitoksen lähellä tapahtuneen aikaisemman aumaamisen vaikutuksia läheiseen lampeen ja sen lasku-uomaan. Selvityksissä on todettu, että aumasta voi aiheutua valumaa auman läheisyyteen, mutta selvityksissä ei todettu selkeitä ravinnepäästöjä vesistöön (kyse luontaisesti runsasravinteisesta lammesta).

Toiminnanharjoittaja aloitti vuonna 2016 sipulijätteen toimittamisen Lapinjärventien käsittelypaikkaan, jossa vastaanottaja vastasi aumauksesta, kompostoinnista ja lopputuotteen käsittelystä. Vuodesta 2017 alkaen sipulijäte on toimitettu kokonaisuudessaan ko. paikkaan. Toiminnasta on tullut Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle joitakin yhteydenottoja liittyen lähinnä aumauksen/kompostoinnin aiheuttamiin hajuhaittoihin. Yhteydenottoja on käsitelty yhdessä Kuopion kaupungin ympäristönsuojelun viranhaltijoiden kanssa. Yhteydenotot lisääntyivät vuonna 2023.

Sipulijätteen käsittelyn jatkosuunnitelmat

Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle suunnittelevansa biokaasulaitoksen rakentamista jalostuslaitoksen yhteyteen. Laitoksessa käsiteltäisiin kaikki sipulijäte. Biokaasulaitoksen toiminta vaatii sipulin jalostustoiminnan ympäristöluvan muuttamisen. Toiminnanharjoittajan mukaan ympäristöluvan muutoshakemus on tarkoitus tehdä talven 2024-2025 aikana.

Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vastine valitukseen

Viranomaislautakunta ei ota varsinaista kantaa Kuopion kaupungin ympäristöjohtajan tekemään päätökseen eikä siitä tehtyyn valitukseen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tullut Lapinjärventielle tapahtuneesta aumauksesta joitakin yhteydenottoja lähinnä hajuhaittoihin liittyen ja vuonna 2023 hajuhaittojen lisäksi huolenilmaisu aumauksen

mahdollisesti aiheuttamasta ravinnevalumasta. Aikaisempaan, jalostuslaitoksen yhteydessä tapahtuneeseen aumukseen ja sipulijätteen peltolevitykseen liittyen ympäristöhaittaa on aiheuttanut pääsääntöisesti sipulijätteen aiheuttama hajuhaitta, mikä ilmenee tilanteissa, joissa aumaa käännetään tai pellolla levitystä odottavaa sipulijätettä levitetään. Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on selvittänyt tarkastuskäynneillä ja vesinäytteiden ottamisella myös jalostuslaitoksen aikaisemman aumauksen mahdollisia ravinnevalumia vesistöihin. Selvityksessä on todettu, että aumasta voi aiheutua ainakin lähivalumaa auman lähelle, mutta selkeitä ravinnepäästöjä vesistöön ei todettu.

Päätös

Hyväksyttiin.
